

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
ΤΜΗΜΑ	ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	111	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΔΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Γενικές γνώσεις ευρωπαϊκού δικαίου, δικαίου θεμελιωδών δικαιωμάτων και ποινικού δικαίου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Δεν προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/PMS111/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσουν το αναγκαίο θεωρητικό υπόβαθρο για το σύστημα δικαστικής προστασίας της ΕΕ και της ΕΣΔΑ, να διακρίνουν τις μεταξύ τους διαφοροποιήσεις και να κατανοήσουν την μεταξύ τους διάδραση καθώς και τις επιπτώσεις στην εσωτερική έννομη τάξη. • Να κατανοήσουν τις κανονιστικές επιπτώσεις της ΕΣΔΑ στο πεδίο της διεθνούς συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. • Να κατανοήσουν τη λειτουργική σημασία της διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής ενώπιον του ΔΕΕ καθώς και τις ιδιαιτερότητες της υποβολής σχετικών ερωτημάτων. • Να κατανοήσουν βασικές πτυχές της αρχής της δίκαιης δίκης, κατά την έννοια της ΕΣΔΑ και

του δικαίου της ΕΕ και να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις της νομολογίας.

- Να αξιολογήσουν και να σχολιάσουν τεκμηριωμένα σχετικές δικαστικές αποφάσεις.
- Να αναγνωρίσουν τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά την πρακτική εφαρμογή επιμέρους πτυχών δικαστικής προστασίας, υπό την ουσιαστική και τη διαδικαστική της διάσταση, καθώς και να αναπτύξουν τεκμηριωμένες προτάσεις προς επίλυσή τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματικές διαλέξεις

- Σύστημα δικαστικής προστασίας της ΕΕ – Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΧΘΔ)
- Σύστημα δικαστικής προστασίας της ΕΣΔΑ – Τεκμήριο λειτουργικής ισοδυναμίας μεταξύ ΕΣΔΑ και ΕΕ
- ΕΣΔΑ και διεθνής συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις
- Δίκαιη δίκη και προδικαστική παραπομπή ενώπιον του ΔΕΕ
- Το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη - Ιστορική και δικαιοσυγκριτική επισκόπηση – Άρθρα 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ και 47 ΧΘΔ της ΕΕ
- Δικαιώματα υπεράσπισης και αποδεικτικές απαγορεύσεις – Άρθρα 6 παρ. 2 και 3 ΕΣΔΑ και 48 ΧΘΔ της ΕΕ
- Τα δικαιώματα συνηγόρου, παροχής νομικής βοήθειας και παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του, ως συστατικά στοιχεία της δίκαιης δίκης
- Η αρχή «ne bis in idem» - εθνική και διεθνική διάσταση κατά την ΕΣΔΑ και τον ΧΘΔ της ΕΕ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο. Εξ αποστάσεως, σε περίπτωση προσκεκλημένου από την αλλοδαπή																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Power point - Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ειδικής πλατφόρμας μάθησης [e-class] Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες μέσω e-mail ή/και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>60</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και νομολογίας</td><td>30</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>55</td></tr><tr><td>Μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>80</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>225</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	60	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και νομολογίας	30	Συγγραφή εργασίας	55	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	80					Σύνολο Μαθήματος	225
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
	Διαλέξεις	60															
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και νομολογίας	30															
	Συγγραφή εργασίας	55															
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	80															
Σύνολο Μαθήματος	225																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<p>Απαλλακτική εργασία, η οποία αναπτύσσεται προφορικά και παραδίδεται γραπτώς -μέσω του eclass- την ημέρα και ώρα που θα οριστεί στο οικείο πρόγραμμα εξετάσεων. Έκταση εργασίας: 5.000 λέξεις</p> <p>Η αξιολόγηση στηρίζεται στα εξής: α) Συμμετοχή στις συζητήσεις της κάθε διάλεξης: 30% β) Απαλλακτική εργασία: 70%</p> <p>Οι φοιτητές πληροφορούνται τα κριτήρια αξιολόγησης στο πρώτο μάθημα. Οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στα βαθμολογημένα γραπτά τους, εφόσον το επιθυμούν.</p>																

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Στην ελληνική

Βηλαράς Μ., Κράτος δικαίου και σύγχρονες προκλήσεις στην ενωσιακή έννομη τάξη, Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου 2019, σελ. 417-427

Βογιατζή Π., Το «ζωντανό κείμενο» και η «ευρωπαϊκή συναίνεση στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ΝοΒ 2012, σελ. 1142-1161

Γιαννίδης Ι., Η δομή της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

ΠΧρ 2016, σελ. 647-651

Δημητρακόπουλος Ι., Διοικητικές κυρώσεις και Θεμελιώδη Δικαιώματα. Σύνταγμα – ΕΣΔΑ – Δίκαιο ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη 2014

Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων (επιμ.), Η ποινική δικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Νομική Βιβλιοθήκη 2020

Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων (επιμ.), Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: 50 χρόνια εφαρμογής, εκδ. Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα 2004

Καϊάφα-Γκμπάντι Μ. /Παπακυριάκου Θ., Στοιχεία Ενωσιακού Ποινικού Δικαίου, β' εκδ., Εκδ. Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2019

Κοτσαλής Λ. (επιμ.), Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου & Ποινικό Δίκαιο. Ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 1-10 ΕΣΔΑ, Νομική Βιβλιοθήκη 2014

Μπουκουβάλα Β., Το 16^ο Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ο διάλογος των δικαστών, 15.6.2020, https://www.constitutionalism.gr/wp-content/uploads/2020/06/2020.06.15_Boukouvala_16o-protokollo-ESDA.pdf

Παπαδοπούλου Λ., /Πρεβεδούρου Ε. /Γώγος Κ., Το Δικαστήριο της ΕΕ. Εγγυητής της εύρυθμης λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των δικαιωμάτων των πολιτών, Εκδ. Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2016

Πρεβεδούρου Ε., Η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η σχέση των δύο υπερεθνικών Δικαστηρίων, σε: Τιμητικό Τόμο για τα 50 χρόνια των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2015, σελ. 1233-1252

Ροζάκης Χρ., Το ΕΔΔΑ στη δίνη της ευρωπαϊκής κρίσης ταυτότητας, 24.11.2011, <https://www.constitutionalism.gr/2215-to-edda-sti-dini-tis-eyrwpaikis-krisis-taytotitas/>

Σαρμάς Ι./Κοντιάδης Ξ. /Ανθόπουλος Χ. (επιμ.), ΕΣΔΑ, Κατ' άρθρο ερμηνεία, Εκδ. Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2021

Σαχπεκίδου Ε. /Ταγαράς Χ. (επιμ.), Κατ' άρθρον ερμηνεία του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Νομική Βιβλιοθήκη 2020

Τσόλκα Ο., Αμοιβαία αναγνώριση ποινικών αποφάσεων και προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός του «χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» της ΕΕ, ΠΧρ 2018, σελ. 425-432

Τσόλκα Ο., Το εσωτερικό δυαδικό σύστημα κυρώσεων υπό το πρίσμα των άρθρων 4 του 7ου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και 50 του ΧΘΔΕΕ – Οι πρόσφατες εξελίξεις της νομολογίας του ΕΔΔΑ του ΔΕΕ και των εθνικών ανωτάτων δικαστηρίων, ΠΧρ 2019, σελ. 575-583

Χατζόπουλος Β., Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων ύστερα από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβώνας, ΔτΑ 2011, σελ. 365-396

Στην αγγλική, γαλλική και γερμανική

Ambos K., European Criminal Law, Cambridge University Press, 2018

Brittain St., The Relationship Between the EU Charter of Fundamental Rights and the European Convention on Human Rights: an Originalist Analysis, EuCost 2015, p. 482-511

Callewaert J., The European arrest warrant under the European Convention on Human Rights: A matter of Cooperation, Trust, Complementarity, Autonomy and Responsibility, ZEuS 2021, p. 105-114

Delmas-Marty M., Ordering Pluralism. A Conceptual Framework for Understanding the Transnational Legal World, transl. by N. Norberg, Hart Publishing, 2009

Douglas-Scott A., A Tale of two Courts: Luxemburg, Strasbourg, and the growing European Human Rights Acquis, CMLR 2006, p. 629 -642

Eeckhut P., Opinion 2/13 on EU Accession to the ECHR and Judicial Dialogue – Autonomy or Autarky? 2015, <https://ir.lawnet.fordham.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2392&context=ilj>

Giannoulouropoulos D., Improperly Obtained Evidence in Anglo-American and Continental Law, Hart Publishing, 2019

Grabewarter Chr., European Convention on Human Rights: Commentary, C.H. Beck, Hart, Nomos 2014

Gragl P., The Accession of the European Union to the European Convention of Human Rights, Hart Publishing 2013

Hecker B., Europäisches Strafrecht, 6. Aufl., Springer Verlag, Berlin-Heidelbeg 2021

Hertig Randall M., Der grundrechtliche Dialog der Gerichte in Europa, EuGRZ 2014, p. 5 -21

Horsley Th., The Court of Justice of the European Union as an Institutional Actor, Cambridge

University Press 2018

Joao Costa M., Extradition Law, 3. Kapitel: Human Rights, BRILL 2019

Martinico G./Pollicino O., The Interaction between Europe's Legal Systems, Edward Elgar, 2012

Meyer J. / Hölscheidt Sv. (hrsg.), Charta der Grundrechte der Europäischen Union, 5^η έκδοση, NOMOS 2019

Mitsilegas V., EU Criminal Law after Lisbon., Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, 2. Ed. 2022

Peers S. / Hervey T. / Kenner J. / Ward A. (eds.), The EU Charter of Fundamental Rights. A Commentary, Hart-Beck-Nomos 2021

Picod F. / Van Drooghenbroeck S. (dir.), Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne. Commentaire article par article, 2^η έκδοση, BRUYLANT 2020

Rafaraci T./Belfiore R. (ed.), EU Criminal Justice, Springer, 2019

Ruggeri St., Human Rights in European Criminal Law, Springer 2015

Sieber/Satzger/v. Heintschel-Heinegg (hrsg.), Europäisches Strafrecht, 2. Aufl., Nomos, Baden-Baden 2014

Voßkuhle A., Pyramide oder Mobile? Menschenrechtsschutz durch die europäischen Verfassungsgerichte, EuGRZ 2014, p. 165 -171

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Ελληνικά

Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΔτΑ)

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (ΕΕΕυρΔ)

Νομικό Βήμα (ΝοΒ)

Ποινική Δικαιοσύνη (ΠοινΔικ)

Ποινικά Χρονικά (ΠΧρ)

Άλλοδαπά

American Journal of International Law (AJIL)

International Criminal Law Review (ICLR)

European Constitutional Law Review (EuCost)

European Criminal Law Review (EuCLR)

Maastricht Journal of European and Comparative Law (MJ)

New Journal of European Criminal Law (NJECL)

Zeitschrift für europarechtliche Studien (ZEuS)

Zeitschrift für Internationales Strafrecht (ZIS)